

Τεχνητή και «πνευματική» νοημοσύνη

/ Γνώμες

Γράφει ο Αρχιμανδρίτης π. Ιάκωβος Κανάκης,

Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως

«Η εποχή μας πού αλλάζει», αυτό είναι πού απασχολεί όλους μας. Μέσα σε λίγα χρόνια έχουμε νέα δεδομένα και πολλές εξελίξεις. Ο τεχνολογικός πολιτισμός πραγματικά καλπάζει και όσοι έχουν τον χρόνο και την διάθεση να παρακολουθήσουν τα γεγονότα και αυτοί δυσκολεύονται αρκετά να κατανοήσουν.

Η τεχνητή νοημοσύνη είναι το πιο πρόσφατο, πού πολλούς απασχολεί. Έχει φανεί ότι πλέον καθετί καινούργιο πάντοτε δημιουργεί κάποια απορία. Όμως το συγκεκριμένο προκαλεί και ανασφάλεια, μπορεί και φόβο. Είναι ένα ακόμα «άγνωστο» που δημιουργήθηκε από την **Επιστήμη**, η οποία ως ένα βαθμό τουλάχιστον απαντά, δια των εκπροσώπων της, ότι είναι θέμα πού «την ξεπερνά». Δημιουργήσαμε κάτι του οποίου αναζητούμε τον τρόπο να «ελεγχθεί». Όμως δεν είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει αυτό. Και όταν μπήκε ο ηλεκτρονικός υπολογιστής στην ζωή μας και βέβαια οι τόσες οθόνες και τα πληκτρολόγια παρόμοια συναισθήματα και απορίες υπήρχαν. Και βέβαια το ίδιο συμβαίνει με όλα αυτά πού έχουν μπροστά τους την **λέξη intelligent**.

Όλα τα παραπάνω μπήκαν στην εποχή μας και την άλλαξαν. Προς το καλύτερο σε

κάποια θέματα, όμως και προς το χειρότερο σε πολλά άλλα. Για το καθετί υπάρχει η καλή και η κακή χρήση του. Ο άνθρωπος χρειάζεται να έχει την πνευματική διαύγεια για να «βλέπει» και να χρησιμοποιεί τα αγαθά, τις ανακαλύψεις, το κάθε νέο που ανακαλύπτεται προς την ωφέλειά του. Και μάλιστα όχι μόνο την προσωπική του ωφέλεια, αλλά το κοινό καλό, το καλό του κόσμου, της κοινωνίας.

Το θέμα της **τεχνητής νοημοσύνης** θα εξηγηθεί και χρησιμοποιηθεί όπως θα το προσεγγίσουμε. Μακάρι να μην γίνει ένα ακόμα «υλικό» στον **Πύργο της Βαβέλ**. Μακάρι να βοηθήσει τον άνθρωπο ουσιαστικά και να μην απομονώσει, τους νέους ειδικά από την χαρά του κόπου, αλλά και την χαρά της μελέτης και της δημιουργίας. Της δημιουργίας ελεύθερων πολιτών που μπορούν να σκέφτονται «φωτεινά». Να αφήσει τους ανθρώπους να μπορούν να φιλοσοφούν, να θεολογούν και να δημιουργούν. Να μην προβάλλει και «φτιάξει» έναν τύπο ανθρώπου που εξελίσσεται μόνο πατώντας κάποια πλήκτρα και δημιουργεί μόνο από το γραφείο του. Να μην γίνει ένα ακόμα μέσο για απομόνωση και περιορισμό. Συχνά, μας οδηγούν οι ανακαλύψεις αυτές σε μια αυτοθέωση που εξοβελίζει καθετί πνευματικό και γιγαντώνει την έπαρση. **Η τεχνολογία είναι χρήσιμη, αλλά ακόμα πιο χρήσιμη είναι η πνευματικότητα.** Ο συνδυασμός των δύο είναι το τέλειο, το πιο γόνιμο και βοηθάει τις ανθρώπινες κοινωνίες και τα πρόσωπα. Μια τεχνολογική έκρηξη σε χέρια και νου ανθρώπων χωρίς πνευματικότητα γίνεται και επικίνδυνη.

Για το ζήτημα της αποξένωσης που δημιουργεί η αλόγιστη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, των video games, και αυτών των κινητών έξυπνων τηλεφώνων θα καταθέσουμε μια προσωπική εμπειρία. Είμαστε στην εποχή που μόλις έχουν έρθει στην Ελλάδα οι πρώτοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και αρχίζουν εκτός βέβαια από τις επιχειρήσεις να μπαίνουν στα σπίτια. Υπάρχει ωστόσο ακόμα και «βιώνεται» η γειτονιά, το παιχνίδι στις αλάνες, όλα αυτά που έκαναν και κάνουν τα παιδιά κυρίως να εξελίσσονται χωρίς άγχος και πιέσεις. Είναι απόγευμα και σχεδόν χωρίς να έχουμε ποτέ συνεννοηθεί για την ώρα που θα συναντηθούμε με τα άλλα παιδιά, ένας-ένας πλησιάζει στο γνωστό σημείο από όπου ξεκινούσαν όλα. Λείπει όμως ένα από τα παιδιά. Δεν ήταν δύσκολο να πάμε έξω από το σπίτι του και να του φωνάζουμε να βγει. Δεν απάντησε ο ίδιος, αλλά από την μητέρα του ακούσαμε το ότι «σήμερα δεν θα βγει, μην τον περιμένετε». Τι είχε συμβεί; Είχε έρθει ο πρώτος υπολογιστής στην γειτονιά μας. Από τότε σχεδόν κόπηκε κάτι στην επικοινωνία μας, κάτι άλλαξε. Είχαμε μπει ήδη σε μια άλλη εποχή. Δεν πάψαμε να ζούμε όπως πριν, αλλά και τίποτα δεν γινόταν όπως γινόταν πριν.

Οι καιροί αλλάζουν, αλλά δυστυχώς δεν οδηγούν πάντα στο καλύτερο. Χρειάζεται χρόνος, φωτισμός και αγαθή διάθεση για να παρακολουθείς όσα γύρω σου συμβαίνουν και να προάγεις ως άνθρωπος, ως πνευματική οντότητα, ως μέλος

μιας κοινότητας.